

BOEKBESPREKING

Vonk, J. J. & R. T. de Boer, 1989. **Inleiding tot de inrichting van het landelijk gebied. Dynamiek, inrichting en beheer van landelijke gebieden.** Pudoc, Wageningen, X + 277 pag. ISBN 90-220-0978-5. Prijs f 75,-.

De inrichting van het landelijk gebied in Nederland is een zo veelzijdig en ingewikkeld, en de laatste tientallen jaren zo zeer verbreed vakgebied dat, hoezeer men in ons land ook mag bogen op deskundigheid en ervaring op dit gebied, niemand meer het gehele terrein kan overzien. Het is daarom toe te juichen, maar bepaald geen licht op te vatten zaak, om daarover een goede, handzame en eigentijdse indeling te schrijven.

Zo'n inleiding is nu op initiatief van de Studiekring Cultuurtechniek verschenen. Het boek behandelt in zeven hoofdstukken de wordingsgeschiedenis en vormgeving van ons land, de ontwikkelingen in het landelijk gebied, de inrichtingsaspecten ervan, het afstemmen van functies, de ontsluiting en waterhuishouding, de wetgeving, de organen en instrumenten, en ten slotte de planning, organisatie en uitvoering van landinrichtingsprojecten. Het richt zich daarmee op het onderwijs en op vakgenoten die op deel-terreinen, zoals cultuurtechniek maar evenzeer bijvoorbeeld planologie, geografie, natuurbehoud en landschapsbeheer, bij de materie betrokken zijn. Daarbij is gedacht aan medewerkers van rijks- en provinciale diensten, belangenorganisaties en ingenieurs- en adviesbureaus.

De verwachtingen die door het richten op deze doelgroepen, door de samenstelling van de redactieraad en door de inschakeling van een groot aantal specialisten op deel-terreinen wordt gewekt, wordt allerminst beschaamd. Het goed verzorgde boek biedt een naar opzet zeer toegankelijk en evenwichtig, helder gebracht en functioneel geïllustreerd modern overzicht dat welhaast ten overvloede ook is ontsloten door een uitgebreid register. Omdat het als inleiding en ondanks de omvang een zekere globaliteit bezit, biedt het de verder geïnteresseerde lezer tevens een twaalf pagina's beslaande ontsluiting van recente vakliteratuur.

Bos wordt, wat de directe interesse van de gemiddelde lezer van het Nederlands Bosbouwtijdschrift betreft, als tamelijk statisch en gevestigd gegeven – zoals te verwachten – slechts bescheiden aan de orde gesteld. Het gaat dan hoofdzakelijk om de Boswet. In het verlengde daarvan komen in uiteenlopend verband landschapselementen en beplantingen aan de orde, naast talloze andere zaken waar men in de praktijk tegen op kan lopen zoals recreatie, ontgrondingen, etc. Bij een bredere oriëntatie is het daarom voor degenen die op enigerlei wijze bij het wel en wee van bos, natuur en landschap zijn betrokken een zeer informatief werk. Het is dan ook verheugend dat de prijs van het boek door bijdragen van verschillende instellingen, voor wat het biedt, bescheiden kon worden gehouden.

J. G. d. M.

INGEZONDEN

HANGERS

Naar aanleiding van het probleem van de hangers in de bosbouw meen ik een eenvoudiger en minder inspannende en veiliger methodiek te kunnen beschrijven, dan is aangegeven in het artikel van Rotteveel in het Meinummer, pp. 144-148.

Ik had dit probleem nl. bij een paar Omorica's in mijn eigen tuin, die na herhaaldelijk omgewaaid te zijn dood waren en al min of meer hingen. Ik heb ze met de hand afgezaagd zoals getoond op uw afbeeldingen 1 en 2. En verkreeg dus ook de door u getoonde situatie.

De volgende stap is dan om ± 1 meter van de stam af te zagen vanuit een positie tegenover de door u getoonde houthakkers (of hoe u ze wilt noemen). Op foto 1 valt de zaagsnede dan even onder de positie van de getoonde linkerhand en op afb. 2 \pm ter hoogte van de kleurscheiding op de rug van de man.

Het onderste deel van de stam valt dan op de grond en het hangende deel komt door de zwaartekracht naar beneden met de zaagsnede ongeveer op de plaats waar nu hun voeten staan.

Er treedt zo aanzienlijk minder beschadiging op van de nog staande vegetatie.

Vervolgens wordt dit proces herhaald: na verwijdering van takken opnieuw een meter afzagen en de hangende boom komt verder in zijn lengterichting naar beneden geschoven. Dit proces kan men herhalen totdat de resterende hangende top gemakkelijk met de hand te behandelen is. Men moet dus wel steeds zorgen aan de kant van de stompe hoek van de hanger te blijven staan.

U ziet dat het karwei dan zonder grote inspanning door één persoon is uit te voeren.

Het is mij althans gelukt om snel dit probleem tot een goed einde te brengen.

De bomen waren van dezelfde grootte als getoond op de foto's in het artikel van Rotteveel.

Later heb ik de stompen nog uitgegraven wat erg meeviel vanwege de zeer oppervlakkige beworteling.

dr. H. J. Oterdoom